

variasjon i normal salivasjon, er det vanskelig å sette en klar grense for hva som kan kalles hyposalivasjon, men ustimulert spyttproduksjon på 0,12–0,16 mL per minutt er foreslått som en grense. Biopsi er indisert ved mistanke om Sjögrens syndrom. Det synes likevel som om diagnosen

hovedsakelig må bygges på sykehistorien. Behandlingen vil ofte være palliativ om det ikke er mulig å eliminere årsaken til hyposalivasjonen, og i tillegg må følgetilstandene tas hånd om. Det anbefales sukkerfri tyggegummi, salivasubstitutter, og fluoridbehandling.

Kilde: Guggenheimer J, Moore PA. Xerostomia. Etiology, recognition and treatment. JADA 2003; 134: 61–9.

Pulpa kan være en god kilde til stamceller

Kloning og stamcelleforskning kan i fremtiden gjøre det mulig å erstatte vev og organer hos mennesker. Mange av betenkelighetene knyttet til stamcelleforskning er basert på de etiske problemene ved å bruke embryoer som kilde for slike celler. The British Medical Journal skriver i sin utgave 3. Mai 2003 (1) at dette problemet nå kan være løst siden forskere i USA og Australia nylig viste at melketenner har robuste stamceller i pulpa (2). Siden melketenner er lettere tilgjengelige enn embryoer, og bruk av felte melketenner ikke skaper samme etiske problemer som bruk av embryoer,

anses funnene som svært viktige for fremtidig stamcelleforskning.

Stamceller kan differensieres til flere celletyper. Teoretisk sett kan de også påvirkes slik at de vil danne organer, nerveceller, benceller og forskjellige bloddannende celler. Mellom 12 og 20 stamceller ble vanligvis funnet i melkeincisiver som var felt naturlig hos 7- og 8-åringer.

Referanser:

1. Josefson D. Tooth pulp may be a good source of stem cells. Brit Med J 2003; 326: 950.

2. Miura M, Gronthos S, Zhao M, Lu B, Fisher LW, Gehron Robey P, Shi S. SHED: Stem cells from human exfoliated deciduous teeth. Proc Natl Acad Sci 2003. Pre-published online 25. April 2003 [www.pnas.org](http://www.pnas.org/cgi/doi/10.1073/pnas.0937635100) <<http://www.pnas.org/cgi/doi/10.1073/pnas.0937635100>>).

Ulf R. Dahle
Nasjonalt folkehelseinstitutt